

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РОДИНОЗНАНИЕ ЗА II КЛАС (ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по *родинознание* във II клас допринася за овладяване на базисни знания, умения и отношения, свързани с природната и обществената среда като отправна точка за изучаване на учебните предмети *човекът и природата* и *човекът и обществото* в трети клас. Чрез изучаваното във втори клас учебно съдържание се формират първоначални представи за България като родина на всички български граждани, осигуряват ѝ познавателни и емоционални предпоставки за обяснение на заобикалящия свят, поставя се основата на компетентности в областта на природните науки и се формират социални и граждански умения, насочени към устойчивото развитие и здравословния начин на живот.

Учебната програма по *родинознание* за II клас има интегративен характер, който се изразява в: съдържателно обединяване на разнообразни сведения за природната и обществената среда в заобикалящия детето свят; научно-методическо обединяване на разнообразни методи и познавателни стратегии. При реализиране на образователния процес се акцентира върху развитието на познавателния потенциал на ученика и върху формиране на съзнание за българската национална идентичност.

Чрез учебното съдържание, определено в предложените теми, се реализират следните основни цели на обучението по *родинознание*:

- обогатяване, систематизиране и обобщаване на сетивно-познавателния опит на учениците чрез разнообразни дейности за ориентиране в заобикалящия ги природен и социален свят;
- формиране на чувство за принадлежност към род и Родина;

- развитие на познавателния потенциал и познавателната активност на учениците чрез овладяване на разнообразни стратегии за учебна дейност;
- стимулиране и развитие на детските интереси и способности, формиране на личността на детето;
- изграждане на съвременни ключови компетентности.

Постигането на очакваните резултати от обучението по всяка от темите е задължително, но групирането им може да е подчинено на различни дидактически цели и да става в условията на методическа свобода на учителя при подбора на методи и средства на обучение.

Посочените в програмата понятия се усвояват по емпиричен път и в обем и форма, достъпни за възрастовите възможности на учениците.

В процеса на обучението се реализират редица дейности, които поставят детето в активна позиция спрямо образователното съдържание: наблюдение и регистриране на резултати от него; споделяне на личен познавателен, социален и емоционален опит; моделиране на обекти, проследяване и илюстриране на причинно-следствени връзки; изказване на лично становище; игрови дейности; личностно взаимодействие и работа в екип. Ученикът волево се съсредоточава върху изпълнението на поставена задача: решава проблемни задачи, изследва, визуализира, развива интерес и умения за съвместна дейност.

Дейностите за постигане на ключовите компетентности и междупредметните връзки изискват гъвкавост на преподаването, съобразено с дейностния подход, при който основната педагогическа ориентация е свързана с включването на малкия ученик в разнообразни по характер самостоятелни изследователски задачи, значими за самия него.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
<i>Роден край</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Различава училището като институция и общност на ученици, учители и родители. • Изброява основни права и задължения на ученика. • Познава особености на местоположението и природата на родния край. • Илюстрира с пример значението на принадлежността на човека към род и Родина.
<i>Човекът и неговата среда</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява необходимостта от спазване на правила в обществото - у дома, в училище, на улицата, на публични места. • Разграничава опасно и безопасно поведение на детето като участник в уличното движение. • Посочва адекватната реакция в критични за живота и здравето ситуации при бедствия, аварии, инциденти.
<i>Национално и културно наследство</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава националните символи на Република България - знаме, герб, химн. • Разпознава и определя във времето официални и битови празници на българските граждани. • Дава примери за известни личности и събития, свързани с миналото и с настоящето на родния край.
<i>Природното разнообразие</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава неживата от живата природа. • Възприема себе си като част от природата и нейн приятел. • Групира растенията според стъблата и вида на листата им. • Групира диви и домашни животни. • Обяснява значението на природното разнообразие за живота на хората.

<p><i>Човекът и здравословният начин на живот</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава основните части на човешкото тяло. • Изрежда сетивните органи на човека и описва тяхното предназначение. • Познава правила за здравословен начин на живот. • Разбира връзката между опазването на околната среда и здравето на човека.
<p><i>Наблюдение, експерименти и изследване</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Описва резултати от наблюдения върху живата и неживата природа. • Извършва опити с растения. • Извлича информация за обекти в населено място от графично изображение.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
Светът на детето	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва по схема на родословно дърво роднинските връзки между членовете на рода. • Описва положителни модели на общуване в семейството и в училище. • Дава примери за права и задължения на ученика. • Открива връзката между особеностите на природната среда и на типа селище (град, село) с трудовата дейност на хората. • Свързва промени в начина на живот на хората с миналото и настоящото развитие на родното селище. • Описва забележителности в родното селище. • Изброява видовете транспортни средства и правилата за поведение в тях. • Открива връзката между местоположението на родното селище и транспортните средства, които се използват в него. • Оценява като правилно и неправилно поведението на участниците в уличното движение в различни ситуации. 	<ul style="list-style-type: none"> • род • роднини • местоположение • град • село • забележителност • обществена сграда • транспортно средство • време
Природата около нас	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва примери за нежива и жива природа и за връзката между тях. • Свързва промени във времето с промени в развитието на растенията и в поведението на животните през различните сезони. 	<ul style="list-style-type: none"> • природа • денонощие • календар • листопад • билка

	<ul style="list-style-type: none"> • Групира растенията според особеностите в устройството на стъблата на дървета, храсти и тревисти растения и според формата на листата – на иглолистни и широколистни. • Разграничава диворастящи, селскостопански, градински и стайни растения. • Различава домашни любимци, селскостопански и диви животни. • Свързва грижите, които човек полага за домашни любимци и за селскостопанските животни и растения, с ползите от тях. • Ориентира се по календара в дните на седмицата и месеците на годината. • Ориентира се в продължителността на денонощието по изгрева и залеза на слънцето. 	
<p>Грижа за околната среда и за живота и здравето на детето в критична ситуация</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава природозащитните действия на хората от дейностите с неблагоприятни последици върху околната среда. • Разбира личната си отговорност за съхраняването на разнообразието, опазване на чистотата и красотата на природата. • Предлага дейности за подобряване състоянието на околната среда в своя град или село. • Изброява природни бедствия и правила за поведение при пожар, земетресение и наводнение. • Изброява опасности за живота, които крият играта с огън, с отровни и взривоопасни материали, с електрически ток, къпането в непознати водоеми, общуването с непознати лица и др. 	<ul style="list-style-type: none"> • природно бедствие • инцидент

	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира как се постъпва в опасни за живота и здравето ситуации и към кого да се обръща при нужда. 	
Човекът и неговото здраве	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава частите на човешкото тяло – глава, торс, крайници. • Свързва здравето със значението на движението и на спорта. • Посочва сетивните органи на човека, тяхното предназначение и хигиенните правила за опазването им. • Свързва здравословния начин на живот с разнообразното хранене и с редуването на учене, спорт и отдих. • Разграничава видовете храни по произход – растителни и животински. 	<ul style="list-style-type: none"> • сетивни органи • здравословен начин на живот
Празници и обичаи в Република България	<ul style="list-style-type: none"> • Описва Република България като отечество на всички български граждани. • Свързва националния празник на България с историческото събитие, което го определя. • Изброява български официални празници - Нова година, Великден, 1 май, 6 май, 24 май, 6 септември, 22 септември, 1 ноември, Коледа. • Разпознава герба на Р България като национален символ. • Дава примери за прояви на почит и уважение към българските национални герои (напр. Васил Левски и Христо Ботев) и исторически паметници. • Разказва празници и обичаи на различните етнически общности. • Посочва български традиции и обичаи, съхранили духа на народа ни. • Разбира значението на празниците за съхранение на народните добродетели и за изразяване на уважение и толерантност към другия. 	<ul style="list-style-type: none"> • национален празник • официален празник • битов празник • народен обичай

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на предмета във втори клас - 32 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	62 %
За затвърдяване на новите знания и за обобщение	32 %
За диагностика на входно и на изходно ниво	6 %

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценяването на знанията и уменията на учениците по *родинознание* се извършва чрез устни и писмени форми на проверка. В писмена форма се извършва провежданата в началото на учебната година диагностика на входното ниво на знанията и уменията и в края на годината - на изходното ниво. Поставената оценка е съобразена с критериите на конкретния изпитен материал и се изразява с качествен показател. Всяка оценка на писмено изпитване се аргументира от учителя с кратка рецензия, която следва да насочва към преодоляване на констатираните грешки.

Устната проверка стимулира активното участие на ученика в практическа дейност за проучване на факти, събиране на информация и прилагане на изучените знания за природата и обществото в конкретна практическа ситуация.

Оценяването на резултатите от обучението във втори клас е формиращо и съпътства цялостния образователен процес. Поставените оценки се основават на изявата на ученика в часа, на изпълнението на домашни работи, работа по проекти и други индивидуални задачи.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Ключовите компетентности, които се изграждат чрез междупредметните взаимодействия в процеса на обучение по родинознание, са:

Ключови компетентности	Примерни дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ интерпретиране на информация за личности и събития от родния край; ✓ описване на природни или обществени забележителности от населеното място; ✓ обясняване на местоположение на конкретен обект спрямо друг.
<i>Общуване на чужди езици</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ разпознаване на популярни надписи на чужд език.
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологии</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ориентиране по календар; ✓ измерване и сравняване на ръст и тегло; ✓ отразяване на резултати от опити и наблюдения; ✓ наблюдаване на продължителността на деня; ✓ изработване на план-схема с ориентири на част от населеното място.
<i>Дигитална компетентност</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ представяне на проектна дейност чрез използване на цифрови средства.
<i>Умения за учене</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ прилагане на разнообразни стратегии за учене; ✓ изработване на план за проучване на обект;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ориентиране в различни източници на информация; ✓ представяне на резултати от собствени проучвания.
<i>Социални и граждански компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ попълване на схема на родословно дърво с връзките между членовете в семейството; ✓ провеждане на срещи с популярни личности в родното селище; ✓ събиране на информация за популярни личности или събития от миналото на родния край или от неговото настоящо развитие; ✓ участие в ролеви игри, утвърждаващи положителни модели на поведение в училище.
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ организиране на изложби и базари, свързани с представяне на проектна дейност; ✓ популяризиране на практическа дейност, свързана с подготовката и честването на празниците.
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ изработване на личен календар на празниците; ✓ проучване на културни и исторически паметници в населеното място; ✓ събиране на снимки на красиви гледки от България и родния край; ✓ рисуване на пейзаж от родния край и на важни обществени сгради в него.
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ отразяване на резултати от наблюдения на жива и нежива природа; ✓ извършване на опити за доказване значението на сетивата; ✓ обсъждане на мерки за опазване на сетивата; ✓ проиграване на правила за реакция при бедствия и аварии; ✓ предлагане на съвместни действия за опазването на природата; ✓ участие в природозащитни дейности.

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.

